

Qərbi Azərbaycana qayıdış onların fundamental haqqıdır

"Sentyabrın 30-da Bakıda Azərbaycan aşiq yaradıcılığının görkəmli nümayəndəsi, böyük el sənətkarı Aşıq Ələsgərin abidəsinin açılışı ustad sənətkara dövlətimizin ehtiramının nümunəsidir. Dövlətimiz hər zaman Aşıq Ələsgər yaradıcılığına böyük önəm verib. Hələ sovetlər dönməndə - 1970-ci illərdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Aşıq Ələsgərin 150 illik yubileyi qeyd edilib, bu yubiley münasibətilə onun doğulduğu Ağkilsə kəndində abidəsi ucaldılıb. Lakin Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü başlayarkən ermənilər tərəfindən həmin abidə vandalizmə məruz qalıb".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Pərvin Kərimzadə deyib. Prezident İlham Əliyev tərəfindən üç il əvvəl Aşıq Ələsgərin adının əbədiləşdirilməsi ilə bağlı iki sərəncam imzaladığını xatırladan müsahibimiz bildirib ki, ikinci sərəncam əsasında onun abidəsinin ucaldılması məsələsi artıq reallığa çevrilib. "Aşıq Ələsgərin abidəsinin açılışında Prezident İlham Əliyev dərinməzmunlu nitq söyləyərək qeyd etdi ki, aşığın yaradıcılığı Azərbaycan xalqının ürəyində böyük bir iz buraxıb ki, 200 il keçəndən sonra yenə də o, görkəmli şəxsiyyət, vətənpərvər insan, öz xalqını, vətəninə sevən insan kimi xalqımızın yaddaşında yer tutub. Əlbəttə ki, biz onun təmsalında xalqımızın yüksək ruhunu görürük. Aşıq Ələsgər ömürboyu Azərbaycanın qədim torpağı olan Göyçə mahalında yaşayıb, yaradıb, ömrünün son illərində isə doğma torpaqlarını tərk etməyə məcbur olub. O vaxt onun 97 yaşı var idi, 1918-ci ildə erməni vəhşiləri azərbaycanlıları etnik təmizləməyə məruz qoy-

muşdular. Bu, XX əsrdə azərbaycanlıların öz qədim torpaqlarından - Qərbi Azərbaycandan birinci deportasiyası idi. Aşıq Ələsgər ailəsi ilə birlikdə qonşu Kəlbəcərə köçsə də, 3 il sonra yenidən Göyçəyə qayıdıb. Erməni təhlükəsi bitməsə də, o, doğma yurduna geri dönüb. Azərbaycanlılara qarşı 1918-ci ildə birinci, 1940-50-ci illərdə ikinci və 1980-ci illərin sonu-1990-cı illərin əvvəllərində üçüncü deportasiya baş verib", - deyə o əlavə edib.

Dövlət başçısının iki deportasiyadan müəyyən müddət sonra Azərbaycan xalqının dədə-baba torpaqlarına qayıtdığını dediyini xatırladan deputat bildirib ki, bu, haqlı olaraq üçüncü etnik təmizləmə dalğasına məruz qalmış qərbi azərbaycanlıların dədə-baba torpaqlarına qayıdacaqları əminliyini yaradır. Vətən sevgisi bunu deməyə əsas verir. O torpaqlar unudulmayıb və unudulmayacaq, həmin torpaqları görməyən qərbi azərbaycanlıların sonrakı nəsilləri vətən həsrəti ilə yaşayırlar. Biz bu reallığa Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğal-

dan azad edilməsi ilə şahid olduq. Vətən müharibəsində o torpaqlar üçün döyüşən gənclərin əksəriyyəti torpaqlarımızın işğalından sonra dünyaya gələn gənclər idi. Bu fakt Qərbi Azərbaycana da qayıdışı şərtləndirən amillərdən biridir.

Pərvin Kərimzadə qeyd edib ki, qərbi azərbaycanlıların doğma yurdlarına qayıdışının təmin olunması onların beynəlxalq hüquq çərçivəsində müəyyən olmuş fundamental haqlarından biridir: "Qərbi azərbaycanlıların tarixi torpaqlarımıza qayıdışının təmin edilməsi üçün bütün imkanlardan, o cümlədən beynəlxalq platformalardan istifadə olunur. Bu istiqamətdə Qərbi Azərbaycan İcması müvafiq beynəlxalq təşkilatlara müraciətlər edir. İndiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların öz evlərinə qayıda bilməməsi, bu ölkədə monoetnik dövlətçilik, etnik təmizləmə və sistemik irqi ayrılıq seçkilik vəziyyətinin davam etməsi böyük ədalətsizlikdir və bu, davamlı

sülhün bərqərar olmasına ciddi əngəl törədir. Ermənistan rəhbərliyinin azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə doğma torpaqlarına geri qayıtması hüququnu təzib etməsi qəbulolunmazdır. Ermənistandan azərbaycanlıların qovulması nəinki tarixi faktıdır, eynilə həm sovet Ermənistanı dövründə, həm də 1990-cı illərdən bəri minlərlə Azərbaycan toponimlərini məqsədyönlü şəkildə dəyişməsi, tarixi torpaqlarımızdan xalqımızın irsini məhv etməsi, tarixi abidələrimizi dağıtması cinayətdir. İndiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə, sülh yolu ilə geri qayıtmasının təmin edilməsi barədə konsepsiya - Qayıdış Konsepsiyası qəbul edilib. Konsepsiyada qayıdışla bağlı əsas məqsəd və prinsiplər müəyyənəndirilib".

Deputat vurğulayıb ki, gəc-tez tarixi ədalət bərpa olunacaq, qərbi azərbaycanlılar tarixi yurdlarına dönəcəklər. Dövlət başçısının dediyi kimi, gün gələcək, biz Aşıq Ələsgərin ermənilər tərəfindən dağıdılmış abidəsinə bərpa edəcəyik və onun doğulduğu Ağkilsə kəndində də mərasimlər keçirəcəyik. Azərbaycan xalqı olaraq sözü imzası qədər dəyərli olan Prezidentin bu fikirlərinin də gerçəyə çevriləcəyinə əminik!"

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*